

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופת גמל בניהול אישי), התשס"ח-2008

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 23, 32, 33, 55, 57 ו-60 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005¹ (להלן - החוק), ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

- הגדרות . 1 בתקנות אלה -
- "אופציה", "אופציית רכש", "יחידה בקרן", "מדינת חוץ מאושרת", "נייר ערך סחיר", "עלות מתואמת", "פיקדון" ו"קרן חוץ" - כהגדרתם בתקנה 41א לתקנות מס הכנסה;
- "חוק השקעות משותפות בנאמנות" - חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994²;
- "חוק הסדרת העיסוק" - חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995³;
- "יום עסקים" - כהגדרתו בחוק השקעות משותפות נאמנות;
- "מוצר מובנה" - כהגדרתו בחוק הסדרת העיסוק;
- "מנהל תיקים" - מי שקיבל רשיון מנהל תיקים לפי חוק הסדרת העיסוק;
- "צדדים קשורים" - כהגדרתם בתקנות מס הכנסה;
- "קרוב" - בן זוג, הורה, ילד, אח, או בן זוגו של כל אחד מאלה;
- "רבעון" - תקופה של שלושה חודשים המסתיימת ביום האחרון של החודשים מרס, יוני, ספטמבר ודצמבר של כל שנה;
- "שווי משוערך של נכסי קופת גמל" - שווי נכסי קופת הגמל כשהם מחושבים לפי הוראות שנקבעו לפי סעיף 33 לחוק, ועד לקביעתן - לפי תקנות מס הכנסה;
- "תעודת סל" - כהגדרתה בתקנון הבורסה;
- "תקנון הבורסה" - כמשמעותו בסעיף 46 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968⁴;
- "תקנות מס הכנסה" - תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964⁵.
2. אופן השקעת כספי קופת הגמל בניהול אישי
- (א) כספי קופת גמל בניהול אישי (בתקנות אלה - "קופת גמל" או "קופה") יושקעו אך ורק לפי הוראות של המנויים בפסקאות (1) ו-(2) לחברה המנהלת של קופת הגמל או למבטח המנהל קופה כאמור (להלן - חברה מנהלת) או באמצעות מנהל תיקים כאמור בפסקה (3):
- (1) העמית בקופת הגמל;
- (2) קרוב של העמית בקופת הגמל שקיבל ממנו ייפוי כוח הכולל הרשאה

¹ ס"ח התשס"ה, עמ' 889; התשס"ו, עמ' 20 ועמ' 281; התשס"ז, עמ' 60.

² ס"ח התשנ"ד, עמ' 308; התשס"ו, עמ' 292.

³ ס"ח התשנ"ה, עמ' 416; התשס"ה, עמ' 840.

⁴ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234; התשס"ג, עמ' 70.

⁵ ק"ת התשכ"ד, עמ' 1302; התשס"ד, עמ' 856.

לתת הוראות לחברה המנהלת לענין השקעת הכספים בקופה עבור העמית;

(3) מנהל תיקים שהעמית בקופת הגמל התקשר עימו בהסכם הכולל את כל הפרטים הנדרשים להתקשרות בין לקוח ובין מנהל תיקים לפי חוק הסדרת העיסוק, בשינויים המחויבים, ואשר העמית הורה לחברה המנהלת להשקיע את כספי קופת הגמל באמצעותו.

(ב) בכל חשבון בקופת הגמל יהיה אדם אחד מבין המנויים בתקנת משנה (א) המורשה, לפי בחירת העמית, לתת הוראות לענין השקעת כספי קופת הגמל באותו חשבון או לבצע את השקעת הכספים, לפי הענין, והחברה המנהלת לא תטיל כל מגבלה על אפשרויות הבחירה של העמית באדם האמור ועל האפשרות לשנות את בחירתו בכל עת.

בחר העמית להשקיע את כספי קופת הגמל באמצעות מנהל תיקים כאמור, יחולו לענין זה הוראות אלה:

3. השקעת הכספים בקופת הגמל באמצעות מנהל תיקים

(1) החברה המנהלת תודיע לעמית, תוך שבעה ימי עסקים מן היום שהורה לה העמית להשקיע את כספי קופת הגמל באמצעות מנהל תיקים כאמור, אם מנהל התיקים והחברה המנהלת או מנהל התיקים ומי ששולט בחברה המנהלת הם צדדים קשורים, או אם מנהל התיקים מנהל עבור החברה המנהלת כספים במהלך העסקים הרגיל שלה;

(2) החברה המנהלת רשאית להודיע למנהל התיקים את פרטיהם של חברי הבורסה או של גופים נוספים שאישר הממונה לפי סעיף 28(ב) לחוק, שאצלם היא מנהלת את חשבונות ניירות הערך של קופות הגמל שבניהולה לפי הוראות אותו סעיף, ואשר רק באמצעותם רשאי מנהל התיקים לבצע את ההשקעות בכספי קופת הגמל;

(3) מנהל התיקים ימסור לחברה המנהלת הצהרה והתחייבות כי -

(א) הוא מסכים שיחולו על פעולותיו עבור העמית בקופת הגמל ההוראות החלות על בעל רישיון מנהל תיקים לפי כל דין, לרבות חוק הסדרת העיסוק;

(ב) ידוע לו כי אין בתקנות אלה כדי לפטור אותו מכל אחריות או חובה החלים עליו על פי כל דין;

(ג) הוא מתחייב להשקיע את כספי העמית בקופת הגמל בכפוף למגבלות הקבועות בתקנה 4.

(א) 4. השקעת כספי קופת גמל כפופה למגבלות כמפורט להלן:

מגבלות על השקעת כספי קופת גמל בניהול אישי

(1) הכספים יושקעו רק בניירות ערך סחירים, בפקידונות וביחידות בקרן ובקרן חוץ;

(2) הכספים יושקעו רק בישראל ובמדינת חוץ מאושרת;

(3) הכספים לא יושקעו במוצר מובנה ובנכסים אחרים שעליהם יורה הממונה;

(4) השקעת כספים באופציות תהיה באופציות רכש מסוג PUT בלבד ולא תעלה על 5% מהשווי המשוערך של נכסי קופת הגמל;

(4) השקעת הכספים בניירות ערך סחירים של תאגיד מסוים לא תעלה על 10% מהשווי המשוערך של נכסי קופת הגמל; בפסקה זו, "נייר ערך

סחיר" - למעט תעודת סל; פסקה זו לא תחול על השקעה באיגרות חוב של מדינת ישראל או של מדינת חוץ מאושרת.

(ב) אין במתן הוראות לחברה מנהלת לענין השקעת כספי קופת הגמל בידי העמית או קרובו או באמצעות מנהל תיקים, כדי לפטור את החברה המנהלת מן החובה לעמוד במגבלות ההשקעה הקבועות בתקנת משנה (א).

(ג) על אף האמור בתקנת משנה (ב), יראו את החברה המנהלת כמי שעמדה במגבלות ההשקעה כאמור בתקנת משנה (א) אם נקטה בפעולות אלה:

(1) בדקה ביום האחרון של כל רבעון, ובכל מועד נוסף שתראה לנכון, אם השקעות כספי קופת הגמל, נכון לאותו מועד, עומדות במגבלות ההשקעה כאמור בתקנת משנה (א);

(2) מצאה החברה המנהלת בבדיקה חריגה ממגבלות ההשקעה, תודיע לעמית, וכן לקרוב של העמית או למנהל התיקים, לפי הענין, תוך שבעה ימי עסקים ממועד הבדיקה, בכתב, כי עליהם לפעול לתיקון החריגה שפורטה בהודעה, תוך תקופה שלא תעלה על שלושים ימי עסקים מיום המצאתה, וכי מתום התקופה כאמור ועד לתיקון החריגה לא תיעשה כל משיכה או הפקדה של כספים בקופת הגמל;

(3) ניתנה הודעה כאמור, ולא תוקנה החריגה עד תום התקופה הקבועה בפסקה (2), תמנע החברה המנהלת מהעמית, וכן מקרובו או ממנהל התיקים, לפי הענין, כל משיכה או הפקדה של כספים בקופת הגמל עד המועד שבו תוקנה אותה חריגה.

(א) חברה מנהלת תערוך הסכם בכתב עם העמית בקופת הגמל שבניהולה ותמסור לו העתק ממנו מיד לאחר חתימתו (בתקנה זו - ההסכם עם העמית).

5. הסכם בכתב בין העמית לבין החברה המנהלת

(ב) הוראות ההסכם עם העמית כפופות להוראות החלות על החברה המנהלת לפי כל דין, ואין בהוראותיו כדי לפטור את החברה המנהלת מכל אחריות או חובה המוטלים עליה לפי כל דין או כדי לסייגן; כל הוראה או תניית פטור הנוגדת תקנת משנה זו - בטלה.

(ג) ההסכם עם העמית יכלול את הנושאים הדרושים לצורך ההתקשרות בין החברה המנהלת לבין העמית, לרבות כל אלה:

(1) שם קופת הגמל ופרטי החברה המנהלת;

(2) פרטי זיהוי ונתונים נוספים של העמית;

(3) דמי הניהול וההוצאות שתגבה החברה המנהלת מנכסי קופת הגמל, דרך חישובם ואופן גבייתם, בכפוף לתקנה 6;

(4) התחייבות של החברה המנהלת כי בהסכם שבינה ובין מנהל התיקים שבחר העמית, ייכללו, בין היתר, הוראות אלה:

(א) כל חובות מנהל תיקים כלפי לקוח לפי חוק הסדרת העיסוק יחולו כלפי העמית;

(ב) לעמית יהיו כל זכויות הלקוח כלפי מנהל התיקים לפי חוק הסדרת העיסוק;

(ג) בהסכם שבין החברה המנהלת למנהל התיקים יראו הסכם לטובת העמית.

(5) קביעה כי העמית רשאי לבטל בכל עת את ההסכם בינו לבין החברה המנהלת, בלא שיחויב בכל תשלום, תמורה או פיצוי עקב הביטול;

- (6) הוראה כי ידוע לעמית שההסכם כפוף לחובת החברה המנהלת למסור לממונה או למי מטעמו את ההסכם וההוראות הכלולות בו, וכן כל ידיעה, מסמך או נתון הנוגעים לשירותים שהיא נותנת לעמית;
- (7) ענינים נוספים לפי הוראות הממונה, דרך כלל, לסוגים של חברות מנהלות או לחברה מנהלת מסוימת, לרבות לענין מבנה ההסכם, תוכנו, צורתו ודרכי מסירתו לעמית.
6. סכומים שניתן לנכות מנכסי קופת הגמל (א) דמי הניהול וההוצאות שייגבו מנכסי הקופה יהיו אלה בלבד:
- (1) עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך סחירים;
- (2) דמי שמירה בשל ניירות ערך סחירים וכל עמלה שגובה מי שמבצע את משמורת ניירות הערך (קסטודיאן);
- (3) דמי ניהול ושכר נאמן בשל השקעה ביחידות בקרן ובקרן חוץ;
- (4) מסים החלים על הקופה, על נכסיה, על הכנסותיה ועל עסקאות שנעשו בנכסיה;
- (5) דמי ניהול שישולמו לחברה המנהלת בשיעור שיפורט בהסכם, ואשר ייגבו מנכסי הקופה במועדים שיפורטו בהסכם;
- (6) בחר העמית במתן הוראות לחברה המנהלת באמצעות מנהל תיקים, ינוכו מנכסי הקופה גם מלוא השכר והחזר ההוצאות שמחויב בהם העמית לפי הוראות ההסכם שנחתם בינו ובין מנהל התיקים כאמור בסעיף 13(ב)(3) לחוק הסדרת העיסוק.
- (ב) החברה המנהלת לא תגבה כל הוצאות או דמי ניהול מעבר לאמור בתקנת משנה (א).
7. איסור על קבלת אשראי, שעבוד נכסים, מתן ערבויות והלוואות לעמית חברה מנהלת לא תהיה רשאית, במסגרת השקעותיה לפי תקנות אלה, לקבל אשראי מכל סוג שהוא, לשעבד נכס מנכסיה, לערוב להתחייבויות מכל סוג שהוא ולתת הלוואות לעמית.
8. על שערך נכסי הקופה יחולו ההוראות החלות על שווי משוערך של נכסי קופת גמל לאותה מטרה, ואולם שוויו של פיקדון יחושב לפי שיטת העלות המתואמת.
9. תחולתן של התקנות על מסלול השקעה אישי בקופת גמל מסלולית תחולתן של התקנות על מסלול השקעה אישי בקופת גמל מסלולית גם על מסלול השקעה בקופת גמל מסלולית שניתן לבצע בו את השקעת הכספים באותו מסלול כאמור בתקנה 2, ויראו את המסלול האמור כאילו היה קופת גמל בניהול אישי (להלן - מסלול השקעה אישי).
10. העברת כספים בין קופות גמל שאחת מהן היא קופת גמל בניהול אישי יחולו ההוראות המפורטות להלן, וכן כל הוראה אחרת החלה על העברת כספים בין קופות גמל ועל העברת כספים בין מסלולי השקעה בקופת גמל, ככל שאינה סותרת הוראות אלה:
- (1) העברה מקופת גמל בניהול אישי לקופת גמל בניהול אישי אחרת תיעשה במזומנים או בנכסים, לפי בחירת העמית;
- (2) העברה מקופת גמל בניהול אישי לקופת גמל שאינה קופת גמל בניהול אישי, תיעשה במזומנים או בנכסים, לפי בחירת החברה המנהלת של קופת הגמל שאינה קופת גמל בניהול אישי;
- (3) העברה מקופת גמל שאינה קופת גמל בניהול אישי לקופת גמל בניהול אישי תיעשה במזומנים;

(4) העברה ממסלול השקעה אישי בקופת גמל מסלולית למסלול השקעה אחר באותה קופת גמל, תיעשה במזומנים או בנכסים, לפי בחירת החברה המנהלת של קופת הגמל המסלולית;

(5) העברה ממסלול השקעה בקופת גמל מסלולית למסלול השקעה אישי באותה קופת גמל, תיעשה במזומנים.

11. רכישה ומכירה של ניירות ערך על ידי החברה המנהלת
חברה מנהלת רשאית לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות צד קשור ובלבד שהעמלות בשל רכישות או מכירות כאמור לא יעלו על 20% מסך העמלות ששולמו בשל כלל הרכישות והמכירות שביצעה במהלך שנה קלנדארית בקופת הגמל.

12. איסור על תשלום עמלת הפצה
לא תשולם עמלת הפצה ליועץ פנסיוני או ליועץ השקעות בעד קופת גמל בניהול אישי; לענין זה - "יועץ פנסיוני" - כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ ובשיווק פנסיוני), התשס"ה-2005⁶; "יועץ השקעות" - כהגדרתו בחוק הסדרת העיסוק.

13. תחילה
תחילתן של תקנות אלה 30 ימים מיום פרסומן.

_____ התשס"ח

(2008 _____)
(חמ 129-3)

רוני בר-און
שר האוצר

⁶ ס"ח התשס"ה, עמ' 918.